

Delias in Nieuw-Guinea (Lep.)

door

W. K. J. ROEPKE

In 1938/39 vergezelde Dr L. J. TOXOPEUS de 3e Archbold-Expeditie naar Nieuw-Guinea. Er werd een gebied geëxploreerd gelegen tussen Hollandia aan de noordkust en het Habbema Meer, op meer dan 3000 m hoogte aan de noordhelling van de 5000 m hoge Wilhelminatop. Dr TOXOPEUS schonk bijzondere aandacht aan het Pieriden-geslacht *Delias*, waarvan hij een uitgebreid materiaal bijeenbracht, dat door mij werd bewerkt aan de hand van een niet geheel volledig ontwerp-manuscript door Dr T. nog voor zijn overlijden op schrift gesteld. In deze bewerking zijn verder opgenomen de vangsten, die Prof. Dr H. BOSCHMA in 1939 in de omgeving van de Wissel Meren, en wel vnl. in de Araboe Vallei, had gedaan. Het binnenland van Nieuw-Guinea is uitermate rijk aan *Delias*, zowel aan soorten als aan individuen. De Engelse onderzoeker TALBOT, in zijn bekende Monographie (1928—37), vermeldt ongeveer 65 soorten van Nieuw-Guinea, met talrijke subspecies, terwijl hij voor het gehele verspreidingsgebied van dit geslacht ongeveer 170 soorten met enkele honderden subspecies opgeeft. TOXOPEUS en BOSCHMA tezamen hebben ongeveer 53 soorten verzameld, w.o. 7 nieuwe, met een groot aantal subspecies, meestal nieuw voor de wetenschap. Men kent dus thans ruim 70 soorten van Nieuw-Guinea, maar dit aantal zal nog groter worden naarmate het gebied beter bekend wordt. De grote meerderheid dezer soorten bevolkt het gebergte tussen 2000 en 3000 m en is er endemisch; alleen de soorten uit de lagere gebieden, die grotendeels tot geheel andere typen behoren, komen ook buiten Nieuw-Guinea voor. De vraag rijst, hoe de grote soortenrijkdom van dit geslacht op Nieuw-Guinea te verklaren is. Men neemt aan, dat deze vlindergroep geologisch van vrij jonge datum is, plioceen, en dat in die tijd het eiland telkens rees en daalde, waarbij de gebergten werden opgeplooid. Zodoende ontstonden talrijke locale populaties van dit geslacht, die nu en dan eens uiteen vielen door rijzing van het land, of door daling zich met elkaar konden vermengen. Natuurlijk moeten de levensvoorwaarden voor deze insecten wel bijzonder gunstig zijn geweest, waarbij remmende factoren mogelijk slechts een geringe rol hebben gespeeld. Zonder veel overdrijving kan men zeggen, dat in het binnenland van Nieuw-Guinea elk terrein zijn bijzondere *Delias*-fauna heeft, die verschilt van die van een naburig terrein, soms zelfs op korte afstand. Een en ander heb ik op de 1e Lentevergadering op 24 April 1955 aan de hand van medegebracht materiaal toegelicht.

Ik moge besluiten met de opmerking, dat Nieuw-Guinea een buitengewoon gunstig terrein is voor de bestudering der species-vorming ter plaatse en dat verdere exploratie der vele tot nog toe onbekende gebieden in het binnenland zeer gewenst is.

Summary

General remarks about the genus *Delias* in New Guinea. By TOXOPEUS and BOSCHMA abt. 53 species have been collected, 7 of which are new for science, as well as a number of subspecies, mostly new as well. In all more than 70 species are known now from this territory. Geological circumstances are supposed to be one of the reasons for this large number of species with numerous subspecies.